

รายงานการประชุม
คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน
(ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

วันอังคารที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๔๐๑ ชั้น ๔ สำนักงานสถิติแห่งชาติ อาคารรัฐประศาสนภักดี
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

รายนามกรรมการผู้มาประชุม

๑. นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ประธานกรรมการ
๒. นายภุชพงค์ โนดไธสง	รองปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	รองประธานกรรมการ
๓. นายวิเชียร เอาทารสกุล	แทนปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หัวหน้ากลุ่มพัฒนาและมาตรฐานระบบสารสนเทศและ การสื่อสาร แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๔. นายอาคม ศาณศิลป์	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๕. นางศิริลักษณ์ ฉะนันทน์	ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจการแรงงาน แทนปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๖. นางนพวรรณ มาดารัตน์	นักวิชาการสถิติชำนาญการพิเศษ แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๗. นายอนุกุล ปัดแก้ว	รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ แทนปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๘. นางสาวเรวดี พิทยากร	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ แทนปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๙. นายพิเศษ สอาดเย็น	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แทนปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๑๐. นายภาวิวัสส์ เรืองวิชาธร	นักการทูตชำนาญการ แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑๑. นางสาวอรนุช ศรีนนท์	รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑๒. นายพิสิทธิ์ พัวพันธ์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค แทนปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๑๓. นางสุรีย์ พันธุ์งาม	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑๔. นางสาวณิรดา วิสุทธิชาติธาดา	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑๕. นายพิศักดิ์ จิตวิริยะวศิน	รองปลัดกระทรวงคมนาคม แทนปลัดกระทรวงคมนาคม	กรรมการ

๑๖. นายชาคริต ปีตานพวงศ์	ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา แทนปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๑๗. นายพาสีทธิ์ หล่อธีรพงศ์	ที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แทนปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ
๑๘. นางพรพรรณ เห็นสว่าง	ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๙. นางสาวสุพิตร คำกลัด	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แทนปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๒๐. นางธนินิจ ธัญชยานนท์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ แทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๒๑. นางสาวปฎิมา จงเจริญธนาวัฒน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ	กรรมการ
๒๒. นางสาวรัชณี เครือรัตน์	ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๒๓. นายนิจกาล งามวงศ์	ผู้อำนวยการกองสารสนเทศภูมิศาสตร์ แทนปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒๔. พ.ต.อ. อัษฎางค์ ม่วงศรี	ผู้กำกับกรกลุ่มงานฐานข้อมูล ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง แทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๒๕. นางศิรินันท์ วรรณธรณ ณ อยู่ธยา	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ แทนเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด	กรรมการ
๒๖. นางสาวอ่อนฟ้า เวชชาชีวะ	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	กรรมการ
๒๗. นางยุววรรณ รัฐกุล บุญยะสิทธิ์พรณ	รองผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจมหภาคสายนโยบายการเงิน แทนผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๘. ศ.วุฒิสาร ตันไชย	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคม	กรรมการ
๒๙. ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจ	กรรมการ
๓๐. นายเสรี โสภณดิเรกรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๓๑. นางสาววันเพ็ญ พูลวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ	กรรมการและ เลขานุการ
๓๒. นางอรวรรณ สุทธางกูร	รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๓. นางสาวกฤษณา จิรวัดน์สถิตย์	รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
รายนามกรรมการผู้ไม่มาประชุม		
๑. ปลัดกระทรวงกลาโหม	กระทรวงกลาโหม	ติดภารกิจ
๒. นพ.วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคม	ติดภารกิจ

๓. ศ.ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคม	ติตการกิจ
๔. ดร.วิโรท สันติประภาพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจ	ติตการกิจ
๕. รศ.ดร.วราภรณ์ สามโกเศศ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจ	ติตการกิจ
๖. นายเอ็นนู ซื่อสุวรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ติตการกิจ
๗. ศ.ดร.มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ติตการกิจ

รายนามผู้เข้าร่วมการประชุม

๑. นายเนวินธุ์ ช่อชัยทิพฐ์	ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒. นายเอกสิทธิ์ คุณานันทกุล	เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๓. นางสาวชมภารี ชมภูรัตน์	รองเลขาธิการคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔. นายอารยะ สวัสดิชัย	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๕. นางสาวสุพรทิพย์ เทพจันทา	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๖. นางจันทร์เพ็ญ เดชพล	กระทรวงแรงงาน
๗. นางสาวมินตรา มีสาวงษ์	กระทรวงแรงงาน
๘. นางสาวไศรดา ปัตถวัลย์	กระทรวงสาธารณสุข
๙. นางสาวชุรีรัตน์ ปิ่นแก้ว	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐. นางสาวสุภาพร ศรีชัยภูมิ	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๑. นางสาวชนากานต์ ขวลิตเมธา	กระทรวงการต่างประเทศ
๑๒. นางสาวขมฤณี ศรีวรรณ	สำนักนายกรัฐมนตรี
๑๓. นายรพี เถาะสุวรรณ	สำนักนายกรัฐมนตรี
๑๔. พ.ต. ปวิข เขี่ยมกลีน	กระทรวงกลาโหม
๑๕. นาวาอากาศเอก วัฐพล เมขดี	กระทรวงกลาโหม
๑๖. นางสาวทิพย์เกษม เมฆจรูญ	กระทรวงพาณิชย์
๑๗. นายธีรทัศน์ อิศรางกูร ณ อยุธยา	กระทรวงอุตสาหกรรม
๑๘. นางภาราดา จันทร์สุวรรณ	กระทรวงอุตสาหกรรม
๑๙. นายสมชาย จำปาทอง	กระทรวงอุตสาหกรรม
๒๐. นางสาวออมพีไล มโนรัตน์	กระทรวงคมนาคม
๒๑. นางสาวชญภา ทิพย์กุมาร	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๒๒. นางสาววชิราภรณ์ จตุรวิธวงศ์	กระทรวงพลังงาน
๒๓. นางสาวศิริพร เชื้อนคำ	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๔. นางสาวแสงดาว แสงสุวรรณ	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒๕. นายณัฐวิทย์ กอเจริญเกียรติ	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒๖. นางสาวเอมอร นิตยารมย์	สำนักงบประมาณ
๒๗. นางสาวณัฐชуда มงคลชาติ	สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
๒๘. พ.ต.อ. วิทยา สมานูห์ตถ์	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒๙. ว่าที่ ร.ต.ต.หญิงปาริฉัตร นาคสิทธิ์	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๓๐. นายวีระเดช แสงวันดี	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
๓๑. นายกฤตพน ชูศรี	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
๓๒. นางสาวโสธรรญา ขาวสว่าง	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
๓๓. นางสาวคุณทิพย์ ตรงธรรมกิจ	ธนาคารแห่งประเทศไทย

๓๔. นายกัมพล ปันตะแก้ว	มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)
๓๕. นางสาวชลิตา วรศิลป์	ผู้สื่อข่าว
๓๖. นางสาวธาราภรณ์ ฤกษ์ดี	ผู้สื่อข่าว
๓๗. นางสาวจุฑามณี ธรรมณี	ผู้สื่อข่าว

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๓๘. นางอุษณี ไชยานนท์	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการบูรณาการข้อมูลสถิติและสารสนเทศภาครัฐ
๓๙. นายใหญ่ยิ่ง ศิริธนาภิวัดน์	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการจัดการข้อมูล
๔๐. นางอำไพ จิตรแจ่มใส	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม
๔๑. นายมานะชัย บุญเอก	ผู้ตรวจราชการกรม
๔๒. นางสาววงกช วิบูลย์ธนานันต์	ผู้อำนวยการกองนโยบายและวิชาการสถิติ
๔๓. นายธนู สุวรรณโน	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการเก็บข้อมูลสถิติ
๔๔. นางหทัยชนก ชินอุปราวัฒน์	ผู้อำนวยการกองสถิติพยากรณ์
๔๕. นางสาวสุวรรณี ว่างานต์	ผู้อำนวยการกองสถิติสาธารณสุข
๔๖. นายธรรธรรม อุประวงศา	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๔๗. นายทรงพล ใหม่สาลี	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ
๔๘. นางกาญจนา ภูมาลี	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการระบบสถิติ
๔๙. นางสาวนงลักษณ์ โจ้ววัฒน์ชัย	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการสถิติ
๕๐. นางมยุฟ้า วัฒนศักดิ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการสถิติ
๕๑. นางครองสุข ฉายากุล	ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข
๕๒. นายสุรชัย นิลแสง	ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๕๓. เจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๓ ราย	

เริ่มประชุม เวลา ๑๔.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์) ประธานกรรมการ กล่าวเปิดประชุมและแจ้งต่อที่ประชุมว่า

๑. นายกรัฐมนตรีได้กำชับถึงบทบาทของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ต้องการให้เป็นหน่วยงานที่รวบรวมข้อมูลสำคัญและทันต่อสถานการณ์ของประเทศโดยบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน

๒. สำนักงานสถิติแห่งชาติควรปรับบทบาทให้คล้ายกับบริษัทเอกชนอย่าง AC Nielsen ที่สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างละเอียดและนำไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี เพราะผู้มีข้อมูลมากจะมีความสำคัญและนำไปสู่ความสำเร็จ ขณะเดียวกัน กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เร่งดำเนินการด้านกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อป้องกันการขายหรือนำข้อมูลไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง

๓. บทบาทของสำนักงานสถิติแห่งชาติในเรื่อง Big Data ยังมีค่อนข้างน้อย แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ที่ทำให้ข้อมูลชุดเดิมไม่สามารถตอบโจทย์ความต้องการในการแก้ไขปัญหาและกำหนดนโยบาย ดังเช่นประเทศสิงคโปร์ที่ประสบปัญหาที่ต้องเริ่มต้นเก็บข้อมูลใหม่เช่นกัน จึงเป็นโอกาสสำคัญในการเริ่มพัฒนาระบบข้อมูลใหม่หรือ Set Zero ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติต้องนำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยมาเร่งพิจารณาและนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้สามารถเป็นหน่วยงานหลักที่มีข้อมูลและนำไปสู่การทำ Big Data ของภาครัฐ และสนับสนุนภาคเอกชน และประชาชนต่อไปได้

๔. ตามที่สำนักงานสถิติแห่งชาติขอเลื่อนการจัดทำโครงการสำมะโนประชากรและเคหะออกไป เนื่องจากสถานการณ์โควิด-๑๙ นั้น สำนักงานสถิติแห่งชาติต้องเร่งวางแผนการจัดเก็บข้อมูล พร้อมทั้งออกแบบ และพัฒนาวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การเลือกตัวอย่างแบบใหม่ๆ ให้ข้อมูลถึงระดับบุคคล เพราะด้วยสถานการณ์ ปัจจุบันในยุคดิจิทัลที่ทำให้การใช้ชีวิตของแต่ละคนแตกต่างจากเดิม การอยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือบริเวณใกล้เคียงกัน อาจไม่ได้หมายความว่าต้องมีลักษณะที่เหมือนกันอีกต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

**ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐**

ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ (นางสาววันเพ็ญ พูลวงษ์) กรรมการและเลขานุการ ได้ชี้แจง ที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ และแจ้งเวียนให้คณะกรรมการฯ พิจารณารับรองรายงานการประชุม แล้ว ตามหนังสือสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ ศส ๐๕๑๕/ว ๔๕๙ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยมีกรรมการฯ ขอแก้ไข ดังนี้

๑. กรรมการฯ ขอแก้ไขรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมและคำผิด ๓ ราย

(๑) นายมงคล วิมลรัตน์ ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา แทน ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ขอแก้ไขรายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม หน้าที่ ๓ รายชื่อลำดับที่ ๑๖ จาก “นางสาวจิราภรณ์ พรหมมะมา” เป็น “นางสาวจิราภรณ์ พรหมมะหา” และลำดับที่ ๑๗ จาก “นางสาววิมลสิน พุกษานุกงษ์” เป็น “นางสาววิมลสิน พุกษานุกงษ์”

(๒) นายไพโรจน์ ตันตติกุล แทน นายเอ็นนู ชื่อสุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอแก้ไขรายชื่อผู้มาประชุม หน้าที่ ๒ รายชื่อลำดับที่ ๓๒ จาก “นายไพโรจน์ ตันตติกุล” เป็น “นายไพโรจน์ ตันตติกุล”

(๓) นายสมชาย เทียมบุญประเสริฐ รองปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แทน ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ขอแก้ไขคำผิด

หน้าที่ ๙ บรรทัดที่ ๑๑ จาก “แคนนาดา” เป็น “แคนาดา”

หน้าที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๒๗ จาก “เซ็อโยง” เป็น “เซ็อมโยง”

หน้าที่ ๑๘ บรรทัดที่ ๓๖ ข้อ ๕ จาก “สร้างหลักสูตร (Package)” เป็น “สร้างหลักสูตร”

หน้าที่ ๑๘ บรรทัดที่ ๓๗ จาก “ทรัพยากรบุคคล” เป็น “ทรัพยากรบุคคล”

๒. กรรมการฯ ขอแก้ไขเนื้อหา จำนวน ๒ ราย

(๑) นางเพ็ญวิภา ไตรศิริพานิช ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม แทน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ขอแก้ไข หน้าที่ ๑๗

บรรทัดที่ ๑๒ จาก “ประเด็นสำคัญที่รัฐบาลต้องการประมาณ ๕ ประเด็น” เป็น “ประเด็นสำคัญที่ตบใจทรัพยากร ซึ่งอาจมีประมาณ ๕ ประเด็นหลัก”

บรรทัดที่ ๑๖ จาก “กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเกี่ยวข้องกับการเกษตร” เป็น “กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเกี่ยวข้องกับการผลิตภาคการเกษตร”

บรรทัดที่ ๑๗ จาก “กระทรวงอุตสาหกรรม ได้จัดทำโครงการความร่วมมือ” เป็น “กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้จัดทำโครงการความร่วมมือ”

(๒) นางสมศรี ศิขมัต ผู้อำนวยการอาวุโส แทนผู้อำนวยการธนาคารแห่งประเทศไทย ขอแก้ไข

หน้าที่ ๑๖ บรรทัดที่ ๒๕ - ๒๙ จาก “ขอให้มีการทบทวนสถิติทางการในทุกสาขาว่าตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ของแต่ละสาขาหรือไม่ รวมทั้งสถิติที่ตอบโจทย์ตัวชี้วัดระดับนานาชาติ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) จัดทำคำนิยาม (Definition) หรือ Metadata ว่าหมายถึงอะไรด้วย” เป็น “ขอให้มีการทบทวนสถิติทางการแต่ละสาขาว่าตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ของแต่ละสาขาหรือไม่ ซึ่งที่ผ่านมาการพัฒนาสถิติแต่ละสาขาอยู่บนพื้นฐานแผนยุทธศาสตร์ของสาขาและมาตรฐานสากลอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันแวดลอมต่าง ๆ อาจปรับเปลี่ยนไปบ้างแล้ว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความครอบคลุมของสถิติที่คัดไว้ก่อนหน้านี้ รวมทั้งสถิติที่ตอบโจทย์ตัวชี้วัดระดับนานาชาติ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มีการจัดทำคำนิยาม (Definition) หรือ Metadata เพื่อสร้างความเข้าใจและใช้ข้อมูลอย่างถูกต้อง”

หน้าที่ ๑๖ บรรทัดที่ ๓๕ - ๓๖ จาก “ว่าควรจะต้องมีข้อมูลอย่างไร ใครเป็นเจ้าของวิธีการเก็บข้อมูลอย่างไร ความลับของข้อมูล และข้อมูลบางตัวที่ไม่ใช้แล้ว จะดำเนินการอย่างไร” เป็น “ว่าควรจะต้องมีข้อมูลอะไร ใครเป็นเจ้าของ วิธีการจัดเก็บและประมวลผล การดูแลความลับของข้อมูล”

หน้า ๑๗ บรรทัดที่ ๑ - ๒ จาก “ในเรื่องของ Data Bureau ธนาคารแห่งประเทศไทย มีแนวคิดจะดำเนินการโดยใช้รูปแบบของประเทศเกาหลี” เป็น “ในเรื่องของ Data Bureau ธนาคารแห่งประเทศไทย มีแนวคิดในเรื่องนี้และได้ศึกษารูปแบบของประเทศเกาหลี”

หน้า ๑๗ บรรทัดที่ ๕ - ๖ จาก “ใครคือผู้ใช้ข้อมูล และใครคือผู้ดูแล ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ในแผนยุทธศาสตร์ ๓ ปีของหน่วยงานแล้ว” เป็น “ข้อมูลที่จะอยู่ภายใต้ Bureau และผู้ดูแล และการใช้ข้อมูล ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้ระบุเรื่องนี้ไว้ในแผนยุทธศาสตร์ ๓ ปี ของหน่วยงานเช่นกัน”

ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แก้ไขรายงานการประชุมเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณารับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

มติที่ประชุม: ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ผลการดำเนินงานแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

ด้วยระบบสถิติของประเทศไทยเป็นระบบกึ่งกระจายงานโดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตสถิติพื้นฐานที่สำคัญของประเทศด้วยการสำมะโนและสำรวจ และมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากงานทะเบียน การปฏิบัติงาน และความต้องการเฉพาะของหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องมี “การบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศ” เพื่อให้ประเทศมีสถิติที่เพียงพอ มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับใช้วางแผนและประเมินผลการพัฒนาประเทศ สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยขึ้น ซึ่งปัจจุบันเป็นฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยคณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบแผนดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ”

๓ พันธกิจ ได้แก่ (๑) บริหารจัดการระบบสถิติของประเทศ (๒) ส่งเสริมการผลิตข้อมูลสถิติที่ได้มาตรฐาน และ (๓) ส่งเสริมการให้บริการข้อมูลสถิติ

๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- (๑) การพัฒนาระบบสถิติของประเทศเพื่อการวางแผนและติดตามผลการพัฒนาระดับประเทศ และระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
- (๒) การบูรณาการสถิติจากข้อมูลการบริหารงานและสถิติจากการสำรวจและการเชื่อมโยงสถิติ
- (๓) การพัฒนาคุณภาพสถิติให้ได้มาตรฐานสากล
- (๔) การให้บริการสถิติที่สะดวกต่อการเข้าถึง เข้าใจ และใช้ประโยชน์
- (๕) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหน่วยสถิติและการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรภาครัฐในด้านสถิติและเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ คือ คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี

๒ คณะ ได้แก่

(๑) คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นประธาน มีหน้าที่กำหนดนโยบายด้านสถิติของประเทศ กำกับและติดตามการดำเนินงานด้านสถิติเพื่อให้เป็นไปตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ

(๒) คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ มีศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.คุณหญิงสุชาติา กีระนันท์ เป็นประธาน มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการผลิตสถิติ การบริการให้ทั่วถึง เป็นธรรม และเข้าถึงได้ง่าย

โดยคณะกรรมการฯ ๓ ด้าน ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา จำนวน ๒๑ คณะ และคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ รวมทั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านวิชาการสถิติ และคณะอนุกรรมการด้านการเตรียมสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ภายใต้ ๕ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๓๓ ตัวชี้วัด พบว่าดำเนินการสำเร็จ ๑๓ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๔๐) อยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะสำเร็จ ๑๔ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๔๒) อยู่ระหว่างดำเนินการแต่ล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด ๖ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๑๘) โดยในภาพรวมกิจกรรมส่วนใหญ่ยังสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย มีกิจกรรมบางส่วนที่อยู่ระหว่างดำเนินการ และบางส่วนล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนด เนื่องจากปัจจัยการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดิจิทัล และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการผลิตสถิติด้วยวิธีการใหม่ๆ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญในแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาระบบสถิติของประเทศเพื่อการวางแผนและติดตามผลการพัฒนาระดับประเทศ ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย ๗ ตัวชี้วัด ดำเนินการสำเร็จ ๓ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๔๓) อยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะสำเร็จ ๓ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๔๓) อยู่ระหว่างดำเนินการแต่ล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด ๑ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๑๔) ในภาพรวมการดำเนินงานของกลไกต่างๆ ยังขาดความต่อเนื่อง มีการขับเคลื่อนได้ในบางสาขา เช่น สาขาเกษตรและประมง สาขารายได้และรายจ่ายของครัวเรือน มีการส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายในระดับพื้นที่ การสนับสนุนการพัฒนาตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (IMD)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการสถิติจากข้อมูลการบริหารงานและสถิติจากการสำรวจและการเชื่อมโยงสถิติ ประกอบด้วย ๗ ตัวชี้วัด ดำเนินการสำเร็จ ๓ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๔๓) อยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะสำเร็จ ๓ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๔๓) อยู่ระหว่างดำเนินการแต่ล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด ๑ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๑๔) ในภาพรวมมีโครงการบูรณาการสถิติจากข้อมูลการบริหารงานและสถิติจากการสำรวจ มีการส่งเสริมการพัฒนาข้อมูลสถิติในระดับพื้นที่ เพื่อตอบโจทย์การพัฒนาตามยุทธศาสตร์จังหวัด และการส่งเสริมการจัดทำชุดข้อมูลสถิติ

และสารสนเทศ (Dataset) ในระดับพื้นที่ย่อย (ตำบล) รวมทั้งการจัดทำชุดข้อมูลกลางของจังหวัด (ข่าว การท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ และขยะ) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลในระดับพื้นที่และสาขา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพสถิติให้ได้มาตรฐานสากล ประกอบด้วย ๖ ตัวชี้วัด ดำเนินการสำเร็จ ๒ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๓๓) อยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะสำเร็จ ๔ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๖๗) ในภาพรวมยุทธศาสตร์นี้มีความก้าวหน้ามาก มีการจัดทำมาตรฐานสถิติอย่างต่อเนื่อง และเสนอคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ เพื่อประกาศใช้มาตรฐานสถิติ และมีการส่งเสริมการใช้มาตรฐานผ่านความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งให้ความรู้ด้านมาตรฐานสถิติให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การให้บริการสถิติที่สะดวกต่อการเข้าถึง เข้าใจ และใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย ๖ ตัวชี้วัด ดำเนินการสำเร็จ ๓ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๕๐) อยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะสำเร็จ ๒ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๓๔) อยู่ระหว่างดำเนินการแต่ล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด ๑ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๑๖) โดยนำระบบบริหารความสัมพันธ์ลูกค้า (CRM) มาพัฒนางานบริการตามกลุ่มผู้รับบริการ พัฒนาบริการสถิติแบบ Smart Service ในรูปแบบ Open API รวมทั้งส่งเสริมการใช้มาตรฐาน SDMX ในการแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหน่วยสถิติ และการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร ภาครัฐด้านสถิติและสารสนเทศ ประกอบด้วย ๗ ตัวชี้วัด ดำเนินการสำเร็จ ๒ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๒๙) อยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะสำเร็จ ๒ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๒๙) อยู่ระหว่างดำเนินการแต่ล่าช้ากว่าแผนที่กำหนด ๓ ตัวชี้วัด (ร้อยละ ๔๒) โดยมีการพัฒนาองค์ความรู้และฝึกอบรมในหลักสูตรที่สำคัญ เช่น สถิติระดับกลาง เทคนิคการประมวลผลข้อมูล และเทคนิคการนำเสนอข้อมูลด้วย Infographics ซึ่งมีผู้ผ่านการอบรมจำนวนมาก

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ การปรับปรุงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

ด้วยพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๕ ให้สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับสถิติตามหลักวิชาการ และมาตรา ๖ (๑) จัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินการทางสถิติของรัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันเป็นฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

เป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย

แผนระดับที่ ๑ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนระดับที่ ๒ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และแผนความมั่นคง

แผนระดับที่ ๓ ได้แก่ แผนงานที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และแผนระดับที่ ๒ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ เช่น แผนของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐต่างๆ แผนบูรณาการ รวมถึงแผนปฏิบัติการทุกระดับ

ดังนั้น แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ จึงถูกจัดให้เป็นแผนระดับที่ ๓ และสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการปรับปรุงแผนระดับ ๓

ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จึงจำเป็นต้องมีการทบทวนและปรับปรุงให้สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ และ ๒ ตามเจตนารมณ์ข้างต้น

แนวทางการปรับปรุงแผนแม่บทฯ

(๑) ทบทวนแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ ที่จะสิ้นสุดแผนในปี ๒๕๖๔ พร้อมทั้งขอขยายเวลาแผนฯ ออกไปอีก ๑ ปี ให้สิ้นสุดแผนในปี ๒๕๖๕ เพื่อให้สอดคล้องตามกรอบของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในระยะ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

(๒) ทบทวนสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับด้านสถิติ

(๒.๑) การพัฒนาสถิติในระดับนานาชาติยังคงให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดทำสถิติและมาตรฐานทางสถิติ โดยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ได้แก่

- การปฏิรูปข้อมูลโดยใช้ข้อมูลขนาดใหญ่หรือ Big Data เข้าเป็นส่วนหนึ่งการจัดทำสถิติที่กำลังได้รับความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน
- การใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่ (Geospatial Data) เพื่อนำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่าย เช่น การแพร่ระบาดของ การเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน
- การบูรณาการข้อมูลทั้งข้อมูลจากการสำมะโน สำรวจ ข้อมูลการบริหาร และข้อมูลขนาดใหญ่อื่นๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการใช้ประโยชน์ข้อมูล
- การใช้เทคโนโลยีและกระบวนการผลิตใหม่ๆ ซึ่งอาจทำได้โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และสื่อมวลชน

(๒.๒) สถานการณ์โควิด-๑๙ ทำให้เกิดขยายตัวของอุปสงค์ที่ต้องการใช้ข้อมูลที่ละเอียดรวดเร็ว และแม่นยำมากขึ้น แต่พบว่าขีดความสามารถในการผลิตสถิติกลับลดลง เนื่องจากมาตรการควบคุมโรคที่ทำให้ไม่สามารถสำรวจข้อมูลได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาการผลิตและเผยแพร่สถิติให้สอดคล้องกับสภาพปกติใหม่ (New Normal) วิถีชีวิตและความสนใจของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป

(๒.๓) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล ธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ และข้อมูลเปิดภาครัฐ ที่เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) ทบทวนรายละเอียดแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๒ ในประเด็นสำคัญ ๓ ส่วน ได้แก่

- วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และแผนงานที่เกี่ยวข้อง
- ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ปัญหาและอุปสรรค
- กลไกในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ให้มีประสิทธิภาพ

ปัญหาและอุปสรรค

(๑) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ทำให้ผู้ใช้ต้องการข้อมูลและสถิติที่รวดเร็วหลากหลาย และเจาะจงมากขึ้นจากแหล่งข้อมูลใหม่ๆ เพื่อตอบโจทย์การใช้งาน

(๒) การจัดทำสถิติทางการยังขาดระบบสารสนเทศที่รองรับการบูรณาการหรือเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นดิจิทัลระหว่างหน่วยงานเพื่อสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(๓) การพัฒนากลไกเพื่อสนับสนุนงานด้านสถิติโดยเฉพาะคณะอนุกรรมการสถิติที่มีจำนวนมากเกินกว่าที่จะบริหารจัดการให้คล่องตัวและได้ผลเป็นรูปธรรม และข้อมูลสถิติทางการยังไม่สามารถสะท้อนภาพรวมการพัฒนาประเทศได้มากนัก

(๔) การประสานงานและการพัฒนางานด้านเครือข่ายการบริหารจัดการระบบสถิติยังขาดความต่อเนื่อง ทำให้ไม่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาระบบสถิติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการปรับปรุงแผนแม่บทฯ

กรอบการพัฒนาระบบสถิติประเทศไทยในระยะต่อไป เน้นการบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดสถิติทางการที่ตอบโจทย์การใช้งาน พัฒนามาตรฐานสถิติ และพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐหรือ Government Data Catalog และให้ความสำคัญกับประเด็นต่างๆ ดังนี้

(๑) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาสถิติทางการด้วยแหล่งข้อมูลใหม่ๆ เพื่อลดต้นทุนการผลิตสถิติ มีสถิติที่รวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล (Data Science) ให้สอดคล้องกับแนวทางการผลิตข้อมูลด้วยวิธีการใหม่ๆ

(๒) ปรับปรุงคณะกรรมการการให้มีความคล่องตัวและขับเคลื่อนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) ส่งเสริมการใช้มาตรฐานสถิติเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถิติทางการ โดยการพัฒนาองค์ความรู้ และร่วมดำเนินการกับหน่วยงานให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพมากกว่าการตรวจประเมินคุณภาพ

(๔) พัฒนาข้อมูลที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจและสังคม และความปกติใหม่ (New Normal) หลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติจะนำผลการศึกษาและทบทวนการปรับปรุงที่ได้ขึ้นไปรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ ในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ศูนย์การประชุม อิมแพค ฟอรั่ม ก่อนนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อเสนอคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน และคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) ทิศทางการพัฒนาระบบสถิติประเทศไทยที่เหมาะสมกับยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาประเทศ และสถานการณ์ปัจจุบันในระยะ ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕)

(๒) ทบทวนผลการดำเนินงานและรับฟังข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการขับเคลื่อนแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาให้ปรับปรุงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนงานด้านสถิติของประเทศ ตามกรอบของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติต่อไป

ในการนี้ ที่ประชุมได้เสนอความเห็นต่อการปรับปรุงแผนแม่บทฯ สรุปดังนี้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์) ประธานกรรมการ ให้ความเห็นด้วยสถานการณ์และกรอบเวลาของแผนแม่บทฯ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแผนแม่บทฯ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้นสำนักงานสถิติแห่งชาติควรใช้โอกาสนี้ทำให้เกิดประโยชน์และนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว มีแผน ๖ เดือน ๑ ปี ๑ ปีครึ่ง และ ๒ ปีที่เห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน โดยการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานในวันที่ ๒๙ กันยายนนี้ ให้คัดกลุ่มคนผู้เข้าร่วมให้ชัดเจน สามารถสะท้อนปัญหาได้อย่างครอบคลุมและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

ศ.วุฒิสาร ตันไชย (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคม) ให้ความคิดเห็นว่า สำนักงานสถิติแห่งชาติควรพิจารณาการออกแบบความต้องการข้อมูล (Data Design) เพื่อดูว่าข้อมูลที่มีอยู่ตอบโจทย์ เพียงพอ และใช้ประโยชน์ได้หรือไม่ เช่น ชุดข้อมูลกลางเพียงพอต่อการจัดทำยุทธศาสตร์ในระดับพื้นที่หรือไม่ รวมถึงความชัดเจนในบทบาทของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่เป็นผู้ให้ข้อมูล (Provider) และหน่วยงานที่เป็นผู้ใช้ข้อมูล (User) หรือจะทำหน้าที่ลงไปสอนและอบรมให้หน่วยงานทำข้อมูลเองที่อาจทำให้หน่วยงานรู้สึกว่าเป็นภาระเนื่องจากไม่ใช่ภารกิจหลัก ส่วนการทำ Big Data และ Data Analytic ควรเป็นภารกิจที่สำนักงานสถิติแห่งชาติต้องดำเนินการ

นอกจากนี้ จากสถานการณ์โควิด-๑๙ ที่ได้สะท้อนปัญหาความเพียงพอของข้อมูลในการนำไปใช้ประโยชน์อย่างชัดเจนจากการที่รัฐบาลต้องลงทะเลเป็นใหม่ทุกครั้งที่มีโครงการออกมา ถ้าสามารถจัดทำข้อมูล

ผลกระทบของสถานการณ์เป็นด้านต่างๆ เช่น สุขภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ จะทำให้เห็นคนเดือดร้อนซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญที่สะท้อนความเป็นอยู่ของคนไทยได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนั้นแผนแม่บทฯ ที่จะปรับปรุงนี้ควรให้ความสำคัญกับผู้ให้ข้อมูล เช่น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ และหน่วยงานต่างๆ ว่าต้องการใช้ประโยชน์ข้อมูลอย่างไร โดยนำผลในช่วง ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมา มาประเมินและปรับปรุงบทบาทของสำนักงานสถิติแห่งชาติให้เหมาะสมต่อไป

ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจ) ได้ให้ความเห็นว่า ภายใต้สถานการณ์โควิด-๑๙ หน่วยงานภาครัฐควรนำข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ในการแก้ไขปัญหา (ไม่รวมด้านสาธารณสุขที่ทำได้ดีมาก) เช่น ข้อมูลทะเบียนเราไม่ทิ้งกันของกระทรวงการคลังที่มีผู้ลงทะเบียนกว่า ๒๘ ล้านราย เพื่อให้รัฐบาลสามารถกำหนดนโยบาย แก้ไขปัญหา ป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะ พรก.เงินกู้ และ งบประมาณฟื้นฟูประเทศหลังสถานการณ์โควิด-๑๙ ควรนำข้อมูลที่ถูกดึงมาใช้ตัดสินใจเพื่อให้โครงการที่ลงไปสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะข้อมูลการว่างงานที่ยังไม่ตอบโจทย์ปัญหาการว่างงานของประเทศ ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติต้องกลับมาพิจารณาให้ความสำคัญกับคุณภาพของข้อมูลให้ตรงตามความต้องการและสะท้อนสถานการณ์ของประเทศ รวมถึงเร่งผลักดันเรื่องข้อมูลเปิดหรือ Open Data เนื่องจากสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีข้อมูลสถิติที่เป็นข้อมูลเปิดอยู่เป็นจำนวนมากเพื่อจัดทำ Data Catalog ให้บริการข้อมูลกับประชาชน

ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร (นางพรพรรณ เห็นสว่าง) ผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้นำเสนอที่ประชุมว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เริ่มทำ Big Data ที่ต้องอาศัยการบูรณาการข้อมูลด้านต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งปัจจุบันสำนักงานสถิติแห่งชาติยังไม่ได้มีการดำเนินงาน Big Data ที่ชัดเจน ยังคงให้ความสำคัญกับสถิติทางการซึ่งเป็นข้อมูลที่มีโครงสร้าง แต่ยังไม่พูดถึงข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้าง ดังนั้นจึงต้องวางแนวทางไว้ในแผนแม่บทฯ ด้วย เนื่องจากการดำเนินงาน Big data ไม่สามารถทำให้สำเร็จได้โดยเร็ว รวมถึงควรมีแนวทางหรือมาตรฐานสำหรับข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงสถิติได้

รองผู้อำนวยการ ฝ่ายเศรษฐกิจมหภาค สายนโยบายการเงิน (นางยุววรรณ รัฐกุล บุญยงสิทธิ์พรหม) ผู้แทนผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้นำเสนอที่ประชุมว่า ขอให้พิจารณาข้อมูลจากการบริหารงานของแต่ละหน่วยงาน (Administrative Data) ให้มีคุณภาพ สามารถบูรณาการ และใช้ประโยชน์ได้จริงก่อนที่จะขับเคลื่อนไปสู่การใช้ประโยชน์จาก Big Data เพราะมีขนาดใหญ่ จัดเก็บยาก ต้นทุนสูง ในขณะที่การจัดทำสถิติด้วยวิธีการสำรวจ (Survey) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติยังมีความจำเป็น และธนาคารแห่งประเทศไทยก็ใช้ข้อมูลดังกล่าว เพราะมีข้อมูลของกลุ่มที่อยู่นอกระบบ (Informal Sector) ที่ไม่สามารถจัดเก็บได้จากข้อมูลการบริหารงาน (Administrative Data) หรือ Big Data สำหรับการเข้าถึงข้อมูลที่เป็น Open Data เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกันยังติดปัญหาเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ ซึ่งอาจจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ เห็นว่าไม่ควรปรับแผนแม่บทฯ เนื่องจากเหลือระยะเวลาเพียงปีเดียว และการทำ Data Catalog สามารถเป็นการเตรียมตัวสำหรับการทำแผนแม่บทฯ ถัดไป ส่วนข้อมูลการเคลื่อนย้ายแรงงาน (Migration) ขณะนี้มีหน่วยงานเอกชนยินดีให้ข้อมูลดังกล่าวกับหน่วยงานราชการใช้โดยไม่คิดค่าบริการ หากสนใจสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ) ให้ความเห็นว่า เนื่องด้วยปัจจุบันลักษณะการใช้ข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปและหลายหน่วยงานมีศักยภาพในการดำเนินการได้เอง สำนักงานสถิติแห่งชาติควรปรับบทบาทภารกิจเป็นผู้สนับสนุนหน่วยงานต่างๆ ให้สามารถจัดทำ Data Catalog ตามมาตรฐานที่กำหนด จัดทำข้อมูลหรือบูรณาการร่วมกับหน่วยงานเพื่อจัดทำชุดข้อมูลสำคัญใหม่ๆ และเป็นปัจจุบันเพื่อใช้ประโยชน์และนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูล (Open Data) และควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ เนื่องจากองค์ประกอบเดิมไม่ครอบคลุมต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เช่น สถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และ

บริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ (GBDI) เข้ามาแนะนำในเรื่องการใช้ประโยชน์จากข้อมูลและสถิติ สำนักงานพัฒนา
รัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ที่ดูแลธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และผู้ใช้ข้อมูล เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่ง
ประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย ซึ่งเป็นตัวแทนภาคเอกชนเพื่อสะท้อนความ
ต้องการใช้ข้อมูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ (นางสาวปัทมา จงเจริญธนาวัฒน์) ผู้แทนเลขาธิการ
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้นำเสนอที่ประชุมว่า สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติทำหน้าที่เป็นเลขานุการศูนย์บริหารสถานการณ์เศรษฐกิจจากผลกระทบของการระบาดของโรค
ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รวมถึงคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการตรวจสอบและติดตามมาตรการต่างๆ
ต้องใช้ข้อมูลที่มีความถี่ในการเก็บข้อมูลค่อนข้างสูง ดังนั้นหากสำนักงานสถิติแห่งชาติสามารถเพิ่มความถี่ของ
การจัดเก็บข้อมูลจะทำให้มีข้อมูลสำหรับนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลที่เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม : เห็นชอบให้สำนักงานสถิติแห่งชาติปรับปรุงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.
๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยขยายเวลาแผนฯ ออกไปอีก ๑ ปี สิ้นสุดแผนในปี ๒๕๖๕ เพื่อใช้ในการ
ขับเคลื่อนงานด้านสถิติของประเทศ ตามกรอบของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ และให้นำความเห็นของคณะกรรมการไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ การพัฒนาสถิติทางการ (Official Statistics) ผ่านการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data catalog)

ปัจจุบันประเทศไทยตื่นตัวเรื่องข้อมูลขนาดใหญ่หรือ Big Data อย่างกว้างขวาง หน่วยงานทั้ง
ภาครัฐและภาคเอกชนเริ่มปรับตัวและเตรียมพร้อมเข้าสู่ยุคของการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่
เพื่อประกอบการตัดสินใจและการดำเนินงานของหน่วยงาน จึงมีความต้องการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากหน่วยงาน
ภาครัฐเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากเป็นข้อมูลสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของ
ประเทศ อย่างไรก็ตามภาครัฐยังขาดการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน มีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล อีกทั้ง
ปริมาณข้อมูลที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้การเลือกใช้ข้อมูลและการสืบค้นหาแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับ
การวิเคราะห์หรือให้บริการมีความซับซ้อนและยุ่งยากสูง

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบการดำเนินงานของ
คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินนโยบายเพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ศูนย์ข้อมูล (Data Center)
และคลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) และเห็นชอบให้ “หน่วยงานภาครัฐร่วมมือกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อ
เศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) ในการจัดทำรายการข้อมูลภาครัฐ (Government Data
Catalog) และระบบนามานุกรม (Directory Services) ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอ” ซึ่งถือ
เป็นส่วนสำคัญในการบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงานเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) และ
การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

บัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog) แสดงบรรดารายการของชุดข้อมูลที่จำแนก
โดยการจัดกลุ่มหรือจัดประเภทข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและอำนวยความสะดวกในการ
ค้นหาชุดข้อมูล (Datasets) ผ่านคำอธิบายข้อมูลหรือเมทาดาทา (Metadata) บัญชีข้อมูลภาครัฐจะรวบรวม
รายการข้อมูลที่สำคัญจากภาครัฐทั้งหมดที่ไม่ใช่แค่ข้อมูลเปิด มาจัดทำเป็นแคตตาล็อกที่เปรียบเสมือนสมุดหน้าเหลือง
รายการข้อมูลภาครัฐของประเทศ เพื่อให้บริการแก่ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนได้ใช้ประโยชน์ผ่านระบบ
สารสนเทศบริการนามานุกรมข้อมูลภาครัฐ

มาตรฐานคำอธิบายข้อมูลหรือเมทาดาทา (Metadata) ที่ใช้ในจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ ร่วมจัดทำขึ้นโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และสถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐหรือ GBDi ที่แบ่งได้ออกเป็น ๓ ส่วน คือ

๑. คำอธิบายข้อมูลส่วนหลัก (Mandatory Metadata) เป็นส่วนที่บังคับต้องทำการอธิบายข้อมูล ประกอบด้วยคำอธิบายข้อมูล ๑๔ รายการ สำหรับ ๑ ชุดข้อมูล ได้แก่ ประเภทข้อมูล ชื่อชุดข้อมูล องค์กร ผู้ติดต่อ อีเมลผู้ติดต่อ คำสำคัญ รายละเอียด วัตถุประสงค์ ความถี่ของการปรับปรุงข้อมูล ขอบเขตเชิงภูมิศาสตร์หรือเชิงพื้นที่ แหล่งที่มา รูปแบบในการเก็บข้อมูล หมวดยุทธศาสตร์ตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ สัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูล

๒. คำอธิบายข้อมูลส่วนที่เป็นทางเลือก (Optional Metadata) เป็นส่วนที่ไม่ได้บังคับให้ต้องมี แต่เป็นรายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติมที่ช่วยให้คำอธิบายข้อมูลมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น มติคุณภาพ

๓. พจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมและจัดเก็บเมทาดาทา ในระดับตัวแปรในชุดข้อมูล (Data attribute-level) เพื่อสนับสนุนให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจชุดข้อมูลในระดับตัวแปร เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจว่าชุดข้อมูลนั้นมีข้อมูลตามที่ผู้ใช้กำลังค้นหาอยู่หรือไม่

การจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ เป็นการดำเนินงานร่วมระหว่างหน่วยงานหลัก คือ

หน่วยงาน	บทบาทในการขับเคลื่อนบัญชีข้อมูลภาครัฐ
สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	ผู้กำกับดูแลและขับเคลื่อนในภาพใหญ่ตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
สำนักงานสถิติแห่งชาติ	นายทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐ และส่งเสริมให้หน่วยงานจัดทำบัญชีข้อมูลหน่วยงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนด
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)	ผู้พัฒนาระบบ Government Data Catalog และ Portal กลาง
สถาบันส่งเสริมการวิเคราะห์และบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ (GBDi)	สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากบัญชีข้อมูลภาครัฐ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบโจทย์หน่วยงานในการแก้ไขปัญหาประเด็นสำคัญต่างๆ
สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	สนับสนุน GDCC ระบบกลางกลางภาครัฐสำหรับระบบ Government Data Catalog และ Portal กลาง

โดยแผนงานโครงการบัญชีข้อมูลภาครัฐ แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖) คือ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓) เป็นการกำหนดกรอบ คู่มือแนวทาง และมาตรฐานการจัดทำบัญชีข้อมูลรวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานทราบแนวทางการดำเนินงาน โดยได้จัดให้มีการประชุมเสวนา Government Data Catalog for Government Data Services ขึ้นในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ ณ โรงแรมทีเค พาเลส มีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ๓๒๖ คน จาก ๒๒๐ หน่วยงานเข้าร่วม และมีผู้เข้าชมผ่าน Facebook Live กว่า ๒,๐๐๐ accounts และผ่าน YouTube กว่า ๒๐๐ views

ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๔) พัฒนาระบบต้นแบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ และสนับสนุนหน่วยงานจัดทำ Data Catalog ประมาณ ๓๐ หน่วยงาน ๓ จังหวัดนำร่อง

ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๖) โดยในปี ๒๕๖๕ พัฒนาระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐเต็มรูปแบบ สนับสนุนหน่วยงานจัดทำ Data Catalog และหน่วยงานลงทะเบียนในระบบบัญชีได้อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ส่วนในปี ๒๕๖๖ มีเป้าหมายให้หน่วยงานลงทะเบียนในระบบบัญชีได้อย่างน้อยร้อยละ ๙๐

สำหรับการพัฒนาสถิติทางการผ่านการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data catalog) สำนักงานสถิติแห่งชาติให้ความสำคัญกับนโยบายหรือประเด็นสำคัญเพื่อการพัฒนาประเทศที่นำมาเป็นโจทย์ความต้องการสถิติ โดยมุ่งเน้นไปที่ตัวชี้วัดในการติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศและระดับความพร้อมของข้อมูลสถิติในการใช้งาน เพื่อให้แน่ใจว่าสถิติทางการที่ได้นั้นเพียงพอและตรงตามความต้องการใช้งาน โดยแนวคิดดังกล่าว

สอดคล้องกับแนวคิด The Partnership in Statistics for Development in the ๒๑st Century (PARIS ๒๑)^๑ และ การพัฒนาสถิติทางการเพื่อตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือ SDGs ดังนั้น หน่วยงานเจ้าของตัวชี้วัด จำเป็นต้องจัดทำคำอธิบายข้อมูลหรือเมทาดาตา (Metadata) เช่นเดียวกันกับการจัดทำบัญชีข้อมูล เพื่อให้ทราบ สถานะของตัวชี้วัด รวมถึงสถานะของข้อมูลสถิติและแหล่งที่มาของข้อมูลดังกล่าวว่ามีแล้วหรือไม่ ใช้ข้อมูล จากแหล่งข้อมูลใดในการจัดทำตัวชี้วัด โดยที่

- กรณีที่ยังไม่มีข้อมูลในการจัดทำตัวชี้วัดหรือที่เรียกว่า Data Gap สำนักงานสถิติแห่งชาติจะ นำ Data Gap ไปรวบรวมจัดทำเป็นแผนพัฒนาสถิติทางการ และเมื่อสถิติทางการได้รับการจัดทำขึ้นแล้ว หน่วยงานจะนำขึ้นสู่ระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐเพื่อเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

- กรณีที่มีข้อมูลแล้ว สามารถร้องขอข้อมูลดังกล่าวได้ผ่านบัญชีข้อมูลภาครัฐเพื่อนำไปใช้จัดทำ ตัวชี้วัดต่อไป และต้องมีกรตรวจสอบให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ใช้เป็นสถิติทางการหรือข้อมูลที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ ผ่านบัญชีข้อมูลภาครัฐ

กระบวนการดังกล่าวจะนำไปสู่การพัฒนาสถิติทางการที่เพียงพอและตอบโจทย์ความต้องการ ใช้งานจริงตามที่ใช้ต้องการ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

(๑) ให้หน่วยงานร่วมสนับสนุนการจัดทำบัญชีข้อมูลของหน่วยงานที่สอดคล้องตามมาตรฐาน และแนวทางที่ร่วมจัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ สพร. และ GBDi และนำรายการสถิติทางการที่มีอยู่ขึ้นใน บัญชีข้อมูลของหน่วยงาน เพื่อให้ประเทศมีสถิติทางการใช้ในการวิเคราะห์ ติดตามและประเมินผล และสนับสนุน การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

(๒) ให้หน่วยงานจัดทำคำอธิบายข้อมูล (Metadata) สำหรับตัวชี้วัดที่ใช้ในการติดตาม ประเมินผลแผนระดับ ๑, ๒ และ ๓ เพื่อแสดงรายการข้อมูลสถิติที่ใช้ในการจัดทำตัวชี้วัด และข้อมูลสถิติที่จำเป็นต้อง พัฒนาต่อไปสำหรับการใช้ในการติดตามและประเมินผล

ในการนี้ ที่ประชุมได้เสนอความเห็นต่อการพัฒนาสถิติทางการ (Official Statistics) ผ่านการ จัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data catalog) สรุปดังนี้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์) ประธาน กรรมการ ให้ความเห็น ว่า เพื่อให้การดำเนินงานบัญชีข้อมูลภาครัฐเป็นรูปธรรม สำนักงานสถิติแห่งชาติควรกำหนด ประเด็นปัญหาที่สำคัญจำนวน ๓ - ๕ ประเด็นที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ เช่น การว่างงาน การกระจายรายได้ และการเกษตร โดยหารือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อพิจารณาว่าแต่ละประเด็นมีหน่วยงานใดเกี่ยวข้อง มีข้อมูลหรือไม่ ถ้ามีข้อมูลแล้วสามารถนำมาใช้ร่วมกันอย่างไร หากไม่มีข้อมูลต้องดำเนินการอย่างไร หรือให้สำนักงานสถิติจังหวัด จัดทำสำรวจข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดเพื่อเตรียมการรองรับหากมีการระบอบรองสอง โดยให้เห็นผลการใช้ ประโยชน์ของข้อมูลภายใน ๑ เดือน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งต่อไป

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (นางสาวอ้อณฬา เวชชาชีวะ) ได้เสนอต่อที่ ประชุมว่า ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มุ่งเน้นการขับเคลื่อนส่วนราชการให้เป็น Digital Government และมีการกำหนดตัวชี้วัดหน่วยงานในการจัดทำ E-Service หรือการพัฒนาระบบข้อมูลให้ เป็นดิจิทัล (Digitize Data) ทั้งข้อมูลที่ใช้ภายในหน่วยงาน และข้อมูลที่จะเผยแพร่สู่หน่วยงานภายนอก/สาธารณะ เพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติอาจเสนอให้สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณากำหนดให้การจัดทำบัญชีข้อมูลเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดที่จะทำให้เกิดการขับเคลื่อนในเรื่องดังกล่าวไปพร้อมกัน

^๑ องค์การระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมของการใช้ข้อมูลในการกำหนดและดำเนินนโยบายของรัฐ โดย ส่งเสริมให้ประเทศที่มีรายได้ต่ำและปานกลางจัดทำยุทธศาสตร์ชาติการพัฒนาสถิติของประเทศ

ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร (นางพรพรรณ เห็นสว่าง) ผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอที่ประชุมว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้กำหนดให้การจัดทำบัญชีข้อมูลเป็นตัวชี้วัดในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ แล้ว

ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจ) ให้ความเห็นว่า การทำบัญชีข้อมูลเป็นเรื่องที่ดีแต่ต้องพัฒนาไปจนถึงการเปิดเผยข้อมูล (Open Data) เพราะในปัจจุบันมีหลายหน่วยงานใช้ประโยชน์จาก Big Data แต่เป็นข้อมูลที่ใช้ภายในหน่วยงาน ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้การเปิดเผยข้อมูลยังทำให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลทราบถึงคุณภาพข้อมูลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

ศ.วุฒิสาร ตันไชย (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคม) ให้ความเห็นว่า การพิจารณาประเด็นปัญหาที่สำคัญ ถ้าพิจารณาจากเรื่องที่เป็นวาระสำคัญในช่วงวิกฤติปัจจุบัน เรื่องแรงงานและการเกษตรมีความสำคัญและชัดเจนมาก ถ้าสำนักงานสถิติแห่งชาติสามารถหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาว่าต้องการข้อมูลอะไรที่จะทำให้การดำเนินงานเกิดความสมบูรณ์มากขึ้น จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้งานเกิดความเชื่อมั่น และทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานต่อไป

รองปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นายภุชพงศ์ โนนไธสง) ผู้แทนปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ให้ความเห็นว่า เรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ถ้าทุกหน่วยงานปฏิบัติตามกฎหมายของตนเองจะสอดคล้องกับ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่แล้ว เช่น พ.ร.บ. สถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ ที่กำหนดให้หน่วยงานต้องจัดส่งข้อมูลให้สำนักงานสถิติแห่งชาติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ และ มาตรา ๑๕ กำหนดให้บรรดาข้อมูลเฉพาะบุคคลหรือเฉพาะรายที่ได้มาตาม พ.ร.บ. นี้ ต้องถือเป็นความลับโดยเคร่งครัด ห้ามมิให้ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่เก็บรักษาเปิดเผยข้อมูลนั้น ทั้งนี้กฎหมายของหน่วยงานต่างๆ ไม่มีบทลงโทษทุกฉบับ แต่ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลฯ มีบทลงโทษทั้งทางแพ่งและอาญา ดังนั้นการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานจึงมั่นใจได้ว่าหน่วยงานที่ได้รับข้อมูลจะไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้

ผู้กำกับกรกลุ่มงานฐานข้อมูล ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง (พ.ต.อ. อัมภางค์ ม่วงศรี) ผู้แทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ข้อเสนอว่า ควรนำข้อมูลการใช้งานโทรศัพท์ช่วงก่อนและหลังการเกิดสถานการณ์โควิด-๑๙ มาวิเคราะห์การว่างงานและการย้ายถิ่นของประชาชนหรือแรงงานต่างด้าวที่มีการลงทะเบียนซิมการ์ดโทรศัพท์มือถือ จะทำให้ทราบว่าแรงงานเหล่านั้นอยู่ในพื้นที่ใด แต่ละจังหวัดมีแรงงานต่างด้าวจำนวนเท่าไรซึ่งจะเป็นประโยชน์เป็นอย่างมาก

โดยที่ประชุม ได้ชี้แจงเพิ่มเติมในประเด็นดังกล่าวเกี่ยวกับการเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล หรืออาจทำได้ในลักษณะที่เป็นข้อมูลสถิติหรือภาพรวมแต่ต้องซื้อในราคาแพง ซึ่งรองผู้อำนวยการ ฝ่ายเศรษฐกิจมหภาค สายนโยบายการเงิน (นางยุววรรณ รัชกุล บุญยะสิทธิ์) ผู้แทนผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างศึกษาการใช้ประโยชน์จากข้อมูลโทรศัพท์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์แรงงานในช่วงโควิด-๑๙ โดยใช้ข้อมูลสถิติที่ประมวลผลโดยผู้ให้บริการโทรศัพท์ ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวมีกระบวนการที่ซับซ้อนและใช้เทคนิคการประมวลผลขั้นสูง จึงมีค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนค่อนข้างสูง

มติที่ประชุม : เห็นชอบและให้นำความเห็นของคณะกรรมการไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เลิกประชุม เวลา ๑๖.๓๐ น.

(นางอรวรรณ สุทธางกูร)
รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางสาววันเพ็ญ พูลวงษ์)
ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม